

SANDRA SIMUNOVIC/PIXSELL

TONINO PICULA

NE ŽELIM BITI ŠEF SDP-a, ZANIMA ME PANTOVČAK

**Ako SDP ovakav kakav je
sad uđe u 2019., izgubit
ćemo izbore i prije nego
što se raspišu**

STR. 4

Intervju Europarlamentarac i bivši ministar

Petra Maretic Žonja
 petra.maretić-zonja@vecernji.net
 ZAGREB

"Sad je jasno da bi Picula vodio SDP bolje, pa čak i iz Bruxellesa." Ova se rečenica zadnjih mjeseci može čuti od mnogih uglednih SDP-ovaca i možda i najbolje opisuje stanje u najjačoj oporbenoj stranci s obzirom na to da sve više članova zaziva nekoga tko im se doslovce nudio za šefa prije manje od godinu i pol dana. Nagovaraju li ga doista da preuzeme SDP, kako gleda na stanje u SDP-u koji je i sam stvarao, vidi li se u budućnosti na mjestu predsjednika države... teme su o kojima smo razgovarali smo sa SDP-ovim europarlamentarcem i bivšim ministrom vanjskih poslova Toninom Piculom.

Jeste li zabrinuti zbog stanja u SDP-u?

Situacija u SDP-u svakako nije dobra, ovo je jedno od najzahtjevnijih razdoblja u SDP-ovoj povijesti nakon 2000. Sadašnje vodstvo stranke naslijedilo je uvelike oštećeni SDP koji, dokazalo se, na parlamentarnim izborima 2016. naše biračko tijelo uvelike više nije prepoznavalo. Iza nas je ciklus izgubljenih izbora. Gubili smo ne samo mandate nego i podršku birača u apsolutnim brojkama. Taj se proces nije preokrenuo izborom novog predsjednika i vodstva stranke.

Je li i raskol moguć?

Kad god bi SDP ušao u neku krizu, javljali su se ljudi koji su spominjali i mogućnost da SDP ne izade iz nje kao jedinstvena organizacija. Ali to se nikada nije dogodilo. Međutim, nikad ne reci nikad. Sve ovisi o tome kako će aktualno vodstvo reagirati na rastuće probleme. Teško je tako nešto predviđeti, ali ne isključujem nastavak sve intenzivnijeg sučeljavanja protagonista aktualnih sukoba u stranci.

A rušenje šefa na stranačkoj konvenciji?

Organizacija te konvencije već je unaprijed pod velikim pritiskom. Jedan broj ljudi dozivljava je kao medij koji bi trebao poslužiti za ozbiljnije promjene u stranci. Bez obzira nato kako se tko vidi u SDP-u, čini mi se da za pokušaj da se otvorí proces propitkivanja vodstva treba imati dobre argumente i preuzeti javnu odgovornost, ali i imati operativni plan u korist jačanja SDP-a. Ja to ne vidim u ovom trenutku.

Mnogi u vodstvu koji traže rješenje vide i vas kao tu osobu koja bi trebala naslijediti Bernardića i "spasiti" SDP?

Ja sam postao veteran u izborima za predsjednika stranke. Dva sam se puta kandidirao, prvi put 2007. godine, a drugi prije samo 15 mjeseci. I bio sam tek četvrti. Stvar je više nego jasna. Nisam bježao kad je trebalo mjeriti svoju težinu u stranci na raznim izborima, pa i za predsjednika. I glatko sam gubio. Bez obzira na različite motive današnjih razmišljanja o meni kao kandidatu za predsjednika SDP-a, treba biti realan. Doma-

SANDRA SIMUNOVIC/PXSELL

TONINO PICULA

Za šefa SDP-a sam se nudio, ali dva me puta nisu htjeli. Sada me zanima odlazak na Pantovčak

Nisam kandidat za predsjednika SDP-a. Ne želim da me se koristi za pritisak na vodstvo

Ako ovakvi kakvi smo sad udemo u 2019., izgubit ćemo izbore prije nego što se raspisu

ći stranački "Picula efekt" bio bi pod još većim pritiskom nego ispuhani "Schulz efekt". Opteretiti pojedinca previsokim očekivanjima da u jednoj konfuznoj, teškoj konstellaciji odnosa može riješiti nagomilane unutarstranačke probleme bez iskrene podrške nije produktivno.

Znači, poruka je mogli ste me izabrati, ali niste?

Bio sam kandidat. Moja bi velika politička greška bila da se nisam tada kandidirao, ali kad jesam i kada sam obrazio okolnosti svoje kandidature, dobar dio onih koji me sada zazivaju vrlo su brzo to reducirali pričom da Picula želi voditi stranku iz Bruxellesa.

To su vam mnogi zamjerili?

To nikada nisam ni rekao ni mislio, ali je počelo živjeti kao medijska krilatica. Opći narativ bio je da se stranka ne može voditi iz Bruxellesa. Stranka se vodila iz Zagreba od 2007. do 2016. i vodi se iz Zagreba nakon izbora 2016. godine i SDP je ovdje gdje jest. Kod mene se ništa nije promijenilo. Pa ni želja da stranca pomažem.

Kao predsjednik stranke?

Nisam kandidat za predsjednika SDP-a. Pogotovo medijski (is)for-siran. I ne želim da me se koristi za takvu vrstu pritiska na aktualno vodstvo. SDP ima svoja tijela koja su zajedno s predsjednikom izabrana u istom periodu. I njima je pala odgovorna dužnost da vode stranku. Ja sam ostao zastupnik stranke u Europskom parlamentu i svoj posao nastojim raditi što bolje mogu. Dapače, po-mažem SDP-ovcima u lokalnoj samoupravi kad god im zatreba neka vrsta pomoći. Aktualno, recimo, vezano za LNG terminal na Krku. Da ne bi bilo nesporazuma, spremam sam sudjelovati u svakom suvišlom pokušaju da se situacija u stranci konsolidira.

Jesu li vas iz vodstva stranke već

zvali i nudili vam preuzimanje stranke?

Sa mnom kontaktiraju razni ljudi i ne izbjegavam nijednu temu. Što se tiče neke moje ad hoc kandidature, dovoljno sam objasnio svoje stajalište.

Je li, s obzirom na sve što se događa u stranci, došlo vrijeme za nove izbore?

S obzirom na to da idemo u više-struko izbornu sezonu 2019./20. godine u kojoj nas čekaju europski izbori, izbori za predsjednika, a vjerojatno se približavaju i parlamentarni, volio bih da stranka probleme s kojima je ušla u 2018. ostavi u ovoj godini jer, ako ovakvi kakvi smo sad udemo u 2019., izgubit ćemo izbore i prije nego budu raspisani. Bilo koje. Stranački govoreći, ovo više nisu vre-

mena ni Ivice Račana ni Zorana Milanovića. Nostalgija može biti ugodna, ali ne rješava današnje probleme. Živi se drugačije, sve je snažnija potreba da politika rješava probleme nove generacije. Vidimo tko raste ako mainstream stranke ne rade dobro svoj posao. Ovo mora biti godina u kojoj će se SDP konsolidirati ili će ga istisnuti one opcije koje nagomilane frustracije u društvu bolje artikulisaju.

Je li to realno očekivati s ovako podijeljenom ekipom?

Osjećam skepsu. Na sastanku u Ogulinu, recimo, nitko se nije suszao kazati što misli. Ali ta jedna vrsta terapije otvorenim razgovorom očito nije bitno popravila unutarne odnose. Jedna nevolja stiže drugu i pitanje je koliko dugo činjenica posve legalno dobivenih izbora može štititi sadašnje vodstvo. Ako javna podrška stranci padne ispod odredene razine i ako postane evidentno da trend ne možemo preokrenuti, onda doista ne treba čekati parlamentarne izbore da se uvjerimo kako smo propustili ispraviti greške na vrijeme. Naravno, treba nastojati da se to ne dogodi.

Vidite li u SDP-u nekoga tko bi mogao biti novi potencijalni lider ili više njih?

Taj ili ta mora se sam (po)javiti. U SDP-u ima kompetentnih ljudi. To su uglavnom ljudi koji su od 2000. godine postupno preuzimali vrlo odgovorne dužnosti, kako u Vladi i Saboru, tako i u stranci ili na lokalnoj razini. Samo je pitanje prepoznaju li oni sebe kao lidera i postoji li dovoljna kritična masa za njihovu afirmaciju.

Što je s predsjedničkim izborima? I tu se spominjete kao kandidat?

Ne krijem da sam zainteresiran za izborne utrke u kojima se građani neposredno izjašnjavaju. Za to imam i dobre razloge. Dva sam puta dobio najveći broj preferencijskih glasova na izborima za Europski parlament. Anketna izjašnjavanja gradana također mi idu u prilog. Želja mi je da na iduće javne izbore izadem kao SDP-ovac, da nekim svojim utjecajem i ugledom pokušam pomoći i prijevo potrebnoj izbornoj afirmaciji stranke. Ali treba vidjeti kakve su nam mogućnosti. Kako će stranka funkcionirati u trenutku kada treba stati iza jedne takve kandidature. Zato je rano sad kazati da ili ne, ali otvoreno kažem da o tome razmišljam.

Bivši predsjednik SDP-a Zoran Milanović nije potvrdio, ali ni demantirao da je i on zainteresiran za tu utrku. No šuška se da bi on bio nezavisni kandidat?

Sami ste rekli, ništa nije potvrđeno ni demantirano. Ne želim sudjelovati ni u čijoj stvarnoj ili probnoj kampanji. Ja želim sudjelovati na izborima 2019. bilo za ovu ili onu instituciju, prije svega, kao SDP-ovac.

Jeste spremni ići i na predizbore u stranci za predsjednika države bude li ih?

O VODSTVU STRANKE

Jedna nevolja stiže drugu i pitanje je koliko dugo činjenica legalno dobivenih izbora može štititi sadašnje vodstvo

O "PONUDI" MILIJANA BRKIĆA

To je ponuda s velikom figom u plitkom džepu jer dolazi od čovjeka koji je još nedavno govorio nešto sasvim drugo

Naravno. SDP je tu praksu već afirmirao i ne vidim razloga da se od nje odustane.

Kako gledate na "ponudu" velike koalicije od zamjenika šefa HDZ-a Milijana Brkića?

Mislim da je to ponuda s velikom figom u plitkom džepu jer dolazi od čovjeka koji je prije vrlo malo vremena govorio nešto sasvim drugo, koji se u cijeloj seriji svojih javnih istupanja vrlo oštrotodredio o pravima manjina, politički radikalizirao svjetonazorske razlike u društvu i koji funkcioniра u svojoj stranci kao netko tko se ne osjeća lagodno u prividno liberalnom okruženju koje je došlo s Plenkovićem. Pitanje je, dakle, koliko je to vjerodstojna ponuda, a još ozbiljnije kako može biti implementirana. U ovom trenutku SDP, ovakav kakav jest, s cijelom nizom neriješenih unutarstranačkih dilema, još teže može pristati na ovaku vrstu ponude predstavnika vladajuće stranke koja u cijelom nizu svojih politika odskače od onoga što bi SDP trebao zastupati u javnom prostoru. Prema tome, mislim da je Brkić izgovarajući tu ponudu želio malo zatalasati u vlastitoj stranci. Ukratko, s obzirom na to kakvi su protagonisti

VANJSKA POLITIKA

Šum u komunikaciji između predsjednice i premijera svi vide

Imamo velikih problema i na vanjskopolitičkom planu. Dolazi predsjednik Vučić, tenzije rastu. On već iz aviona može vidjeti razlike između glavnih ustavnih protagonisti zaduženih za definiranje vanjskopolitičke strategije RH – predsjednice i premijera. Evidentno je da postoje šumovi u komunikaciji, što uočavaju i politički čimbenici izvan RH koji zatim preko jednog ili drugog protagonista pokušavaju realizirati nove odnose u regiji. Istog dana kada je Plenković predstavlja svoju viziju EU dogodilo se, nimalo slučajno, i predstavljanje strategije EU o idućem ciklusu proširenja na Zapadni Balkan. Morat ćemo biti fokusirani i koordinirani jer nam se može dogoditi da potraga za rješenjima koja trebaju ispuniti vakuum na Zapadnom Balkanu bude zaključena izvan ovog prostora i jednostavno nam bude nametnuta.

hipotetične velike koalicije, danas ona nije dobro rješenje.

Kada bi bila?

Kad bi se doista puno toga promjenilo u samim strankama. Kad bi HDZ, npr., podržao ratifikaciju Istanbulske konvencije u Saboru, otkočio provođenje cjelovite kurikularne reforme, kad bi brže rješavali pitanja poput ustaške ploče u Jasenovcu, kad bi doista svjetonazorski i politički svjedočili tome da pripadaju modernoj europskoj, demokršćanskoj tradiciji i kad bi SDP, dovoljno se konsolidirajući, preuzeo odgovornost da efikasno politički zastupa žrtve nepravdi i podcijenjenog rada koje stradavaju u promijenjenim okolnostima ovog umnogome devastiranog društva.

Kada bismo imali dvije stožerne političke opcije koje svako malo ne podliježu vlastitom ekstremizmu ili populizmu, moglo bi se govoriti o suradnji na jednoj novoj paradigmi. Dok se to ne dogodi, velika koalicija bila bi nasjedanje na iluziju da će se ozbiljnim suspenzijama potrebnih političkih razlika u društvu odjednom rješiti svi naši problemi. •